

díssim reportatge dels Beatles el 3 de juliol de 1965, i una revista italiana no concretada es va quedar amb el negatiu d'una foto de Luís Miguel Dominguín que aparentment és de les millors de la Joana). Estem, per tant, davant d'una obra oberta a completar.

Lluís Paloma Sánchez

El Bisbat d'Ègara. Ajuntament de Terrassa, Museu de Terrassa. Coordinació: Domènec Ferran i Gómez. Comissariat: Antonio Moro i García, Gemma Ramos i Serra. Sala Capitular del Castell-Cartoixa de Vallparadís. Exposició Temporal.

Parlem d'una exposició temporal del Museu de Terrassa que hi és per relativament poc temps (uns pocs mesos). Curiosos, doncs, que sigui una exposició amb força contingut, sempre que s'accepti cert punt de partida. Examinem-ho.

En entrar al Castell-Cartoixa ens rep a la nostra esquerra un plafó de presentació, habitual en les exposicions del Museu a la Sala Capitular. Comença dient: "Enguany s'ha presentat la candidatura a Patrimoni de la Humanitat de la UNESCO de les pintures altmedievales del conjunt monumental de les Esglésies de Sant Pere". A això s'afegeix l'oportunitat de commemorar el 1.400 aniversari de la celebració del Concili Egarenc. Una darrera motivació és que aquesta exposició és la continuació del cicle endegat el 2010 amb l'exposició *L'istme de Sant Pere - L'ocupació d'un territori*. Aquest cop l'exposició se cenyeix

a l'espai temporal entre el 450 d.C. i el segle VIII.

Entrem a la Sala Capitular i observem un espai força ordenat i diàfan. Amb només un parell de sortints que divideixen òpticament la sala en dos, el que podem copsar a primera vista són una sèrie de panells de fons fosc, normalitzats amb una imatge de les esglésies de Sant Pere a la part de baix, i comptant quinze panells en total, encara que "panells" ho diem per comoditat, ja que es tracta de plàstic adhesiu imprès i enganxat sobre la fusta blanca habitual de la sala aquests darrers temps. Dividint la disposició hi ha set vitrines (o taules/pedestals) que contenen restes arqueològiques propietat del Museu. Aquestes darreres se'ns ofereixen com a objectes en si mateixos, i a part de breus targetes amb una identificació i l'època aproximada de realització, el cert és que aquestes peces (des d'anells i recipients fins a peces d'una columna) són més una il·lustració —o una oportunitat de ser presentades— que una unitat discursiva amb intenció.

L'expectació, doncs, fa que ens dirigim cap als panells. I aquests no deceben. Densos, complets i clars, la seva lectura es fa interessant, i a més compten amb il·lustracions cuidades, des de seccions dibuixades de com es distribuïa l'espai a les edificacions en aquella època fins a reconstruccions informàtiques d'aspecte gairebé fotogràfic de com es pensa que lluí el conjunt arquitectònic de Sant Pere en un determinat moment. I encara que els organitzadors de l'exposició no hi defensen cap tesi en concret,

el cert és que el visitant sortirà de la sala actualitzat i amb les idees clares. Si hi ha cap pega és que l'exposició aprofita força treball fet per a l'actual espai museístic de les Esglésies de Sant Pere, amb la qual cosa els entesos poden tenir un *déjà vu*. Però potser els entesos ja no necessiten visitar aquesta exposició, i per al visitant casual el relat explicat als textos li resultarà altament educatiu en el pitjor dels casos. I això és un èxit.

De fet, una autèntica troballa per situar el visitant i fer-lo entrar en l'època és la inclusió en un dels panells de dues cartes: una de molt respectuosa de l'entorn del bisbe Ascani en què, amb dolcesa i educació mai vistes, es comunica al papa Hilari la intenció d'Ascani de ser bisbe de Barcelona (465 d.C.), i una altra de resposta en què Hilari, visiblement empenyat, ordena a Ascari que torni a la seu d'Ègara i que no se'n mogui sota pena d'expulsió del càrrec (466 d.C.). Jocs d'egos i poder, suposem.

També, un conjunt de cinc panells es dediquen a una temàtica conjunta: les restes pictòriques que es conserven d'aquesta època al conjunt monumental. I l'anàlisi és profunda, des de temes de cronologia i tècnica fins a anàlisis de forma i de contingut per a les pintures de cada un dels tres temples.

Un detall inesperat: a mig recorregut, al fons de l'espai expositiu, observem un pas entre panells i hi entrem. A dins ens hi espera un vídeo (acabat el gener d'aquest 2015, i aparentment aprofitat aquí més que no pas fet expressament per a aquesta exposició) i

una àrea de jocs per als més petits, amb disfresses i tot (no és el primer cop que s'usa en aquesta sala aquest recurs, per la qual cosa conclouem que el Museu ja sembla comptar amb el fet que la majoria de visitants seran escoles).

El balanç és positiu. L'exposició no subestima el seu públic mitjà, a la vegada que li parla d'igual a igual. El públic més entès també hi podrà refrescar coneixements, sempre amb el benentès que l'exposició parteix d'una feina que ja estava feta i que no deixa de ser una "sucursal", bé que agradable i detallada, del que ja hi ha disponible al conjunt museístic de Sant Pere. Tingueu-ho en compte i la cosa funcionarà.

Aquesta vegada l'organització ha decidit no publicar catàleg, en considerar que ja hi ha material publicat que cobreix adequadament el contingut d'aquesta exposició.

Lluís Paloma Sánchez.